

Jeste li znali?

1. Da će prosječno dijete do svoje osamnaeste godine preko medija vidjeti 200 000 simuliranih nasilnih djela i više od 16 000 dramatiziranih ubojstava (Trend, 2007.)?
2. Da 89 % svih video igrica ima nasilne sadržaje (Bilić, 2010.)?
3. Da se u akcijskim video igricama svake minute ubije prosječno 2,3 osobe dok se u „pucačinama“ taj broj penje na čak 23,8 osoba (Bilić, 2010.)?
4. Da je svako peto dijete nekoliko puta ili često primalo uvredljive poruke ili komentare putem Facebooka, svako drugo dijete je to doživjelo barem jedanput (Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba, Hrabri telefon, 2013.)?
5. Da nasilje na TV dijete vidi do svoje 21 godine oko 8.000 TV-ubojstava?

Kako nasilni sadržaji utječu na nas?

- ✓ Ubrzavaju otkucaje srca i ritam disanja.
- ✓ Povećavaju krvni tlak i dovode do pojačanog znojenja.
- ✓ Uzrokuju osjećaj straha da i same ne postanu žrtvom nasilja.
- ✓ Dovode do smanjene empatije (prije svega do manje suosjećanja sa žrtvama nasilja).
- ✓ Osobe izložene velikim količinama nasilnih sadržaja svijet doživljavaju nasilnijim i opasnijim mjestom nego što on uistinu jest.
- ✓ Potiču nasilno ponašanje. Dovode do navikavanja na nasilje i veće tolerancije prema nasilju. Nasilje se počinje doživljavati

- ✓ normalnim, svakodnevnim ponašanjem i primjerenim načinom rješavanja sukoba.

✓

Izloženost nasilnim sadržajima neće jednako utjecati na sve osobe. Takvi će sadržaji prije svega imati veći utjecaj na djecu, osobito onu mlađu i to više na dječake nego na djevojčice.

Kako mediji utječu na razvoj djece?

Mediji su na trećem mjestu po snazi utjecaja na dijete (nakon roditelja i vršnjaka). Odgovornost je na roditeljima s obzirom da je potreban nadzor nad vremenom i sadržajima koje djeca gledaju.

Televizija je potencijalno najmoćniji masovni medij. Istraživanja su pokazala da: oko 1/5 djece razmjerno malo gleda TV- u, a 1/3 djece su oni koje bismo mogli nazvati potencijalnim “ovisnicima”. Djeca prosječno gledaju televiziju oko 3 sata dnevno.

Djeci je televizija zanimljiva iz nekoliko razloga:

- ✓ Najutjecaniji medij (zanimljiva, plijeni pažnju odraslih i djece, “pokretna kutija”)
- ✓ TV je svojevrstni baby-sitter tj. dadilja
- ✓ Navika
- ✓ Umirujuća uloga televizije
- ✓ Raspoloživost
- ✓ Raznovrsnost TV programa
- ✓ Nepostojanje braće/sestara ili vršnjaka za igru
- ✓ Sve veća zaposlenost roditelja

Što donosi pretjerano gledanje televizije?

- ✓ Stvara izmišljeni svijet
- ✓ Izaziva lažna sjećanja – djeca postaju mali odrasli, ponašaju se i govore kao da su zrelija i starija
- ✓ Uzrokuje probleme s koncentracijom i pažnjom – nerealno brzi ritam izmjene prizora u emisijama može izmijeniti normalni razvoj mozga, on se razvija tijekom prve tri godine (tada ne bi smjelo biti gledanja televizije), manjak sna, teško zaspu, nemir
- ✓ Izaziva ravnodušnost
- ✓ Uči nasilju

Studija uglednog francuskog neuroznanstvenika Michela Desmurgeta o utjecaju televizije na kognitivne sposobnosti djece

Utjecaji video-igrice na živčani sustav

Što više vremena dijete provodi gledajući televiziju i igrajući video-igre, to se više navikava orijentirati na snažne podražaje i impulzivnu akciju. U stvarnom svijetu

podražaji su mnogo blaži, a aktivnost obično usporenija. Javlja se dosada i počinje tražiti sve snažnije podražaje u okolini. Vjerojatnost je da će dijete imati poteškoća **s pažnjom i koncentracijom**.

Televizija i video-igre, istovremeno izazivaju snažne osjećaje i potrebu za akcijom. Tako se nakuplja živčana i mišićna napetost. Nakon što se 'vrati u stvarni svijet' djetetu je teško naći način izražavanja i otpuštanja te energije i napetosti. Vjerojatno i sami možete primijetiti sličan nemir, ako ste navikli na dinamičan posao i odjednom odete na duži neaktivni odmor ili bolovanje. Slično je s ljudima koji su tek umirovljeni

Utjecaj TV programa na psihološki razvoj i rad mozga kod djece:

- ✓ Manjak koncentracije i pažnje
- ✓ Težnja užurbanosti i brzini
- ✓ Razvijanje nestrpljivosti i nemira
- ✓ Osjećaj tjeskobe i straha – nasilni sadržaji nas zlostavljaju preko ekrana
- ✓ Gubitak interesa za stvarni život – život u virtualnom svijetu
- ✓ Nezadovoljstvo sobom, svojim izgledom, stvarima, uspjehom

Utjecaj programa na odgoj:

- ✓ Manjak autoriteta
- ✓ Manjak moralnih vrijednosti
- ✓ Slabija povezanost roditelja i djeteta
- ✓ Otuđenost između članova obitelji
- ✓ Veliki utjecaj vrijednosti na djecu s ekrana koje obitelj ne prihvaća u svome domu

Televizija - dadilja

Istraživanja u svijetu (Europa i SAD) pokazuju da 60% domaćinstva imaju uključen televizor cijeli dan do 10 sati, da se djeca više družu s TV-om nego s vršnjacima i roditeljima.

Pasivno promatranje programa dovodi do oponašanja od strane djece, pa i odraslih – tjelesni izgled, seksualnost, zdravlje, način zabave...

Preporuka

- ✓ Imajte jedan TV u kući,
- ✓ Nikako ne stavljajte TV u dječju sobu
- ✓ Preuzmite odgovornost (za vrijeme učenja i pisanja, jela nemojte imati uključen TV, gledajte TV jedan - dva sata dnevno, razmišljajte o televiziji kao povlastici, obratite pozornost na sadržaje koje dijete gleda, razgovarajte i komentirajte ono što dijete gleda, nemojte koristiti tv kao dadilju, uvedite pravila, ugasite tv kad nitko ne gleda)
- ✓ Prikladni sadržaji za djecu: prihvatljivi crtani filmovi, obrazovne i dokumentarne serije u skladu s uzrastom, filmovi o stvarnom životu, dječji filmovi
- ✓ Neprikladni sadržaji: nasilni sadržaji, filmovi strave, pornografski sadržaji, sapunice, show magazini, reklame...
- ✓ Dijete do treće godine ne bi smjelo gledati televiziju jer se do tada formira mozak
- ✓ I sami što manje gledajte TV, djeca vas oponašaju

Iskoristite svoje slobodno vrijeme bez medija u radu, druženju, igri i zabavi !

**DJEČJI VRTIĆ
IVANIĆ GRAD**

Letak za roditelje

MEDIJI I DJECA

Tanja Cvijanović, socijalni pedagog